
**Свети Симеон
Солунски**

**Нека питања и
одговори**

230. Због чега се монашки образ назива анђелским?

Неко ће, можда, рећи: зашто се образ покајања назива анђелским када анђели не падају, јер падови нису у њиховој природи? Тај не зна да је непроменљивост и немогућност падања својствена једино Богу, који одувек постоји и остаје непроменљив; а свима који су постојање добили као створена бића својствена је променљивост. Познато је да су неки анђели пали; уосталом, бити анђел и значи пазити на себе, бити смирен и послушан

Богу, као чисти
служитељ Његов, и
испуњавати вољу
Његову, као што је
написано. Јер Ангел
јесте весник Божји.
Тако ће и монах,
иако има склону
паду природу
људску, ипак,
ревнујући, добити
силу да стаје на
змије и скорпије, и
на сву силу вражју,
и ништа му неће
нашкодити. Дакле,
удаљујући се од
брига овога света и
оставивши свет,
рођаке, жену, децу
и браћу, он
подражава житије
ангела. Јер они нису
везани за оно што је
доле и немају
потомство телесно.
А и завет да се на
рамена узме крст
Христов, да се иде
стопама Његовим,
да Му се буде

послушан, те одрицање од свега и неиспуњавање сопствене воље јесте дело ангелско.

Благосиљајте Господа анђели његови, који сте силни крјепошћу, извршујете ријеч његову слушајући глас ријечи његове, вели Свето Писмо (Пс. 103, 20).

Видите ли? Ето подобија образа ангелског, па чак и самога Исуса Христа, који се молио Оцу: *не моја воља, но твоја нека буде!* (Лк 22, 42).

Зато Дионисије и говори да је тај образ по чистоти виши и од живота епископа који су у свету.

231. Због чега данас они које

**производе у
епископе прво
постају монаси?**

Зато Црква
Христова већи део
оних које
хиротонише у
епископе претходно
украшава тим
божанским
образом, а тек их
потом поставља за
епископе, штитећи
тако оно велико и
светињу над
светињама тим
свесветим и
свештеним образом.
Али погледајмо
како се врши у
Христу
божанствено
свештенодејство
монашкога образа.

**232. О монашком
посвећењу**

Онај ко жели да
буде монах долази
добровољно, и

пошто обећа да ће
живети по Богу,
искушава се током
одређеног времена,
па када докаже веру
својим животом и
сам заиште да буде
посвећен у
монашки образ, да
не би изгледало да
то чини под
принудом и на силу
– доводи се у храм,
зато што се, сам
себе удаљујући од
свега, такав
приноси попут
дара; и зауставља се
пред дверима јер
још не припада
ангелима и људима
равноангелним,
него као покајник
стоји пред рајем и
небом молећи да
тамо уђе. И чим
почне Света
Литургија, после
првога уласка у
светињу, који
указује на довођење

наше природе пред
вишњи свет, доводи
се и он – као нађена
погинула овца,
примљена и донета
на раменима
Господа, који ју је
стекао.

**233. Шта значи то
што је пострижник
бос, наг и
гологлав?**

А зато је и обнажен
од световне одеће,
бос и гологлав.
Прво – зато што је
са себе збацио све
што је сувишно и
световно; а друго –
зато што је
сиромашан и убог,
као онај кога су
разбојници лишили
богатства, сав
избијен и
израњављен,
остављен да лежи
наг и полумртав, и
притом лишен

имања од злих
људи, сав сасушен
од глади и *рошчића*
које свиње јеђаху
(Лк 15, 13–16).

**234. Шта значи
такво довођење
нагога кога држе у
наручју,
припадање и
остало?**

Док онога који се
постригава нагога
доведе добре слуге
Божје налик
ангелима јер воде
живот
равноангелан,
громогласно се
поје: *Похитај да ми
отвориш очинско
наручје*, и пале се
свеће, које
представљају
даровану благодат и
просветљење, и
радост небеску.
Онај што има да се
постриже три пута

припада, у част
Свете Тројице,
сведочећи тако о
својој одлучности
да буде доведен; и
исто тако, три пута
устаје у знак
устајања после
пада. Пришавши
светим дверима као
небу, он пада
ничице пред
настојатељем као
пред Оцем
небеским, и
радосно се прима
као блудни син.
Затим устаје и
поклања се братији
молећи за опроштај
и да се, као старији
син, не гневe на
њeга (Лк 15, 12)
што их је увредио
својим бесловесним
животом, па се
скупа с њима
обраћа Оцу
небеском.

235. Зашто се

завети нуде у облику питања и одговора када су они – ствар добре воље?

Затим му се наређује да отвори уши и уста, те да нелицемерно и без притворства, искрено исповеди истинско покајање. На питање: „зашто си дошао”, он одговара: зато што жели житије подвижничко и да буде прибројан монахујућима, те да приступа по својој доброј вољи, а не по принуди; обећава да ће чувати себе у девствености, целомудрености и уздржању, да ће до смрти чувати послушност настојатељу, трпети

сваку невољу и тескобу Царства ради небескога, и да ће у манастиру и подвижништву остати до последњег даха. Када изговори такве завете пред Богом и људима, оглашава се као онај који је Творцу принео добровољну жртву, живу и словесну. Јереј му тумачи образ савршеног живота и – да мора да трпи глад, жеђ и наготу ради Христа, који је то за нас претрпео, да трпи увреде, подсмехе, гоњења и све Њега ради, а притом да се радује што је све Христа ради претрпео (јер је то највећи дар). Тада он прима друго крштење, очишћује се од грехова и

постаје син
светлости, и Господ
наш му се радује
скупа са својим
Ангелима,
жртвујући за њега
теле угојено, које
јесте тело и крв
Његова. Јереј му
саветује да се клони
противљења,
опирања,
непослушности,
преузношења и
свих других
порочних
склоности, да
напредује у
смирењу,
покорности,
братољубљу,
дужној ревности,
поштовању речи
Божје, чувању срца
од ружних
помисли; уз то још
и у спољашњем
труду према снази,
и у исповедању
скривених покрета
срца, као што

саветују свети и божански завети. Одавде се види како је добро речено да се свети образ састоји у покајању.

236. Шта симболизује пострижење косе?

Дакле, када он све то исповеди полагајући наду у силу Христову, и одлучи да у томе пребива до краја свога живота – јер добровољно посвећује себе Христу – на његовој глави се крстолико постригава коса, у име Свете Тројице. Светом Тројицом он се освештава, а посредством крста постаје мртав за свет и обележава се за нас распетим Господом. Кроз

уклањање пак и
пострижњу косе он
приноси Господу,
као жртву, све
земне жеље свога
тела: јер целога
себе приноси и
посвећује Христу,
одбацујући све
сувишно и
световно.

**237. У чему је
снага молитава
које се читају пре
пострижења косе?**

Пре пострижења
косе, после
изговорених завета,
пострижник прима
од јереја свете
молитве. И као
прво, јереј се моли
да га Свештедри
Бог прими и загрли
као блудног сина, и
заштити од стално
војујућег врага, те
да буде са њим
свагда, веселећи и

ушлађујући срце
његово утехом
Божанскога Духа,
удостојавајући га и
удела Преподобних,
у чији се образ
облачи, да скупа с
њима наследи и
Царство небеско у
самом Христу, кога
он (јереј) и
благосиља скупа са
Оцем и Духом: зато
што такво
призивање даје све
божанске дарове и
освештава онога
који се посвећује.
Затим, осенивши га
крстолико и
окренувши се ка
истоку, јереј
изговара
најсавршенију
молитву док
посвећеник лежи на
земљи: *Ти који јеси,
Владико (Владару)
Господе, са Живом
и Ипостасном Речи
Твојом и од Тебе*

исходећим Духом истине (јереј га назива и Богом Ангела), *и пред којим и Серафими, узносећи песмопој, предстоје,* сведочећи да је Он истинита Светлост која просвећује и освештава све и сва, да се Њему моли сва небесна Црква првородних на небесима. Он се моли да Господ призре на смирење посвећеника, који пред народом исповеда свечане завете; да га преко тога ангеловидног образа присаједини датом у светом крштењу дару синовства; да се постриженик сачува у њему и укрепи за борбу против невидљивог непријатеља, да

силом Духа
надвлада покрете
тела, те да се,
скинувши старога
човека, обуче у
новог; моли да се
он, утврдивши се у
свему и путем
молитве стекавши
силу за живот у
преподобију и
истини, и поставши
оруђе Божје,
удостоји Царства
небескога. Затим,
узглашавајући,
узноси славослов
Светој Тројици, од
које добијамо сваки
савршени дар. И
када свештеник
свечано узгласи:
Мир свима, као и:
*Главе своје Господу
приклоните* – сви
их приклањају у
знак потчињавања
скупа с
постригаваним
монахом, на коме у
време читања

светих молитава
јерарх не држи
положену руку, јер
он не прима
хиротонију, те на
његовој глави лежи
само молитвеник.
Даље јереј додаје
другу молитву:
*Свети Господе
сила, Оче Господа
нашега Исуса
Христа, прими
слугу твога (име), и
три пута га осењује
крсним знаком у
знак посвећења и у
славу Свете
Тројице.
Освештавајући га
тим знамењем и
изговоривши и
преостали део
молитве, јереј
узглашава и узноси
славослов, па
обративши се
постриженику који
лежи, подиже га,
показујући тиме да
је он устао од греха*

и добио опроштај,
да га је Отац
примио и поново га
усиновљује,
враћајући му
пређашње рухо
чистоте и
присаједињујући га
Ангелима. Стога,
узевши га за десну
руку и указујући на
Јеванђеље као на
Спаситеља, јереј му
заповеда да га
целива, чиме се
символизује да је
дошао у Очев
загрљај и да целива
Оца. Затим јереј
говори: *Гле, овде
Христос невидљиво
присуствује*, и
заветује га да се
чува од падова, јер
га нико не
приморава да иде
против своје воље,
него он долази сам,
по сопственој вољи.
Пострижник то
исповеда – да

долази по слободној вољи. Потом јереј опет говори: *Гле, овде Христос невидљиво присуствује, пази, коме приступаш, тј. Христу, с ким се сједињујеш, тј. са самим Христом, и кога се одричеш, тј. света и онога што је у свету. И давши му ножице , јереј говори: Узми ножице и подај ми их, како би постриженик показао своју вољу. И ако је јереј који врши постриг уједно и крсни кум, он сам узима ножице од постриженика, који их претходно целива. Ако их пак узима крсни кум, он их сам даје у руке јереју. И јереј их поново даје*

пострижнику, који
их опет целива и
даје куму, а овај
опет јереју. И то се
понавља три пута, у
част Свете Тројице,
и да би се сви
уверили у оно што
се одиграло.

Пружајући их трећи
пут, јереј говори:

Ето, из руке

Христове их

примаи! Реч

страшна, која оне

који слушају

доводи до трепета.

Затим, узевши

ножице, додаје:

Нека је благословен

Бог, који хоће да се

сви људи спасу и

дођу у познање

истине и др.: јер

треба

заблагодарити Бога

за сва спасоносна

дела. Затим га јереј

постригава, у име

Свете Тројице,

крстолико, одозго,

и ставља косу на
жртвеник,
изражавајући тиме
да је она дар Богу и
знак одречења од
свих земних жеља
телесних, као што је
посвећени целога
себе принео и
представља жртву
живу и богоугодну.
Потом јереј надева
постриженику и
рухо монашкога
образа, осењујући
сваки део крсним
знаком и
изговарајући: *Брат
наш облачи се, или:
опасује бедра своја,
или: покрива главу
своју, или нешто
друго – у име Оца и
Сина и Светога
Духа: рецимо сви за
њега: Господе,
помилуј, што свако
и говори сваки пут
по три пута, у знак
тога да посвећени
стиче и заштиту у*

Светој Тројици и да је на њему милост Божја, као и да та молитва највише приличи монаху, јер измољава милости од Исуса Христа.

238. Шта означава рухо свештенога образа монашког?

Брат наш, говори јереј пре свега, облачи се у ризу правде и радовања, наместо оне наготе и стида и трулежности, смрти и јада, који су уследили за непослушношћу и грехом, и које кроз покајање удаљује свети образ монашки. Затим – у мандију великога образа, у одећу, наставља јереј, непропадивости и

чистоте, као знак
покровитељства
Божјег, које се
дарује за светост
живота ономе који
прима Његов живот
вечни, и у знак
божанскога руха,
које благодат Духа
даје у замену за
кожне ризе. Потом
– у кукуљ
*незлобивости, шлем
спасења и
непосрамљивог
поуздања* – ради
осећења благодаћу
Божјом и победе
владавачке силе (тј.
ума), посредством
смиреномудрија и
незлобивости
својствене невиној
деци, у знак
заштите Божје и
осећења главе са
свим чувствима
(чувствилицама?).
Тај се кукуљ веша и
спреда, на грудима
– ради силе мислене

и срдачне, и
одастраг, и
опшивен је уоколо
црвеним крстовима,
да бисмо тим
царским и
страшним
знамењем одгонили
непријатеље, који
на нас нападају и
спреда и страга.
Затим – *параман*,
сашивен од
животињске коже, у
знак смрти за свет,
који и спреда и
страга од рамена
образује крстолико
знак крста, или,
боље рећи, који
представља сам
крст. Јереј говори:
*Узми крст свој на
рамена и иди за
Владиком*, како је
исповедио сам
посвећеник. Затим
ће преко тих одора
примити кожни
појас – *опасује*,
вели јереј, *бедра*

*своја на умртвљење
тела и обновљење
духа, ради
целомудрија и
чистоте, и на
умртвљење, колико
је могуће, покрета
телесних, и на
укрепљење против
страсти, и на
утврђење у
испуњењу
заповести. Затим –
сандале, у
приправност
(говори јереј)
благовешћења
мира, да не би
повредио мислене
ноге душе и
мисленим змијама
био уједен за пету
помисли, него да би
наступао на њих и
газио лава и змију,
невидљиве и
погубне звери
злобне – да би без
освртања хитао
путем
јеванђелским,*

непрестано
стремећи горе, где
нам је приправљен
живот небески.
Најзад, облачи се у
мандију, која га
целога обујима, при
чему јереј громким
гласом говори:
Брат наш (име)
прима велики и
ангелки образ у име
Оца и Сина и
Светога Духа – јер
је мандија одора
савршена, која
заодева целог
човека, и изражава
и означава
заштитничку силу
промисла Божијег,
као и строгост,
смирење живота
монашког и
пребивање у
страхопоштовању,
те да код монаха ни
руке ни други удови
нису живи нити
слободни за
световну делатност,

него су сви мртви:
слободна је само
глава, која гледа у
Бога – Главу свега,
и која мисли о
божанском и
стреми ка Богу; али
је она покривена
кукуљем ради
смиреномудрија и
нема откривене
органа чувстава (?)
који се на њој
налазе.

**239. О томе како
монах и изгледом
подражава смрт
Христову**

Како се монах
назива мртвим за
живот световни, и
као да већ пребива
у гробу, мандија и
јесте као какав
гроб, а погребна
унутрашња опрема
јесу доња риза и
остале одежде.
Параман и остале

одежде
представљају крсно
страдање, зато што
се монах распео за
свет и дао завет за
то. Кукуљ је
господар главе, и
уопште, сав се
монах уподобљује
Распетом за нас, да
би, сараспевши се с
Њим за живот
световни, и мртав за
тај живот, скупа с
Њим и устао, вазнео
се и постао
сунаследник
Царства Оца
Његова, те
поседник оних
блага која су нам
приправљена пре
постања света. За то
се над њим и моли
јереј, након
примања светога
обрза. Јер тада он
поново допуњује
молитву и моли се
да Добри Бог, веран
у својим обећањима

и нераскајан у
даровањима, пода
новопостриженом
живот примеран,
живљење
добродетелно и
благочастиво, како
би, поживевши
свето, сачувао
неоскврњен образ у
који се обукао. И
јереј набраја силу и
значај сваке одоре.
Са хитоном се
обукао у божанску
правду уместо
преступа, скупа с
појасом обложио је
себе умртвљењем
тела и
целомудреношћу:
јер се опасао око
бедара да би био
мртав за жеље
телесне и
мужаствен у
добродетељи. Са
кукуљем је на себе
ставио
смиреномудрије на
спасење, да би

владавачком силом,
тј. умом, пребивао у
смиреноумљу и
добро управљао
осећањима: стога
онај ко врши
постриг и назива
кукуљ шлемом
спасења. Са
параманом се,
говори јереј,
украсио крстом и
вером: јер параман
има облик крста,
којим се сведочи
вера у Христа и
умртвљеност. Са
одевањем омофора
и мандије обукао
се, разуме се, у
одећу
непропадивости као
у какав тврди
оклоп, и наместо
кожних риза,
украшен је и
освештан
божанском
благодаћу. Са
сандалама је добио
силу да иде путем

који води ка
спасењу и миру,
будући да је, по
Јеванђељу, дужан
да иде и тежи
стазама мира, да
благовести мир,
зато што је постао
ученик Христов,
који је све оставио
и кренуо за Њим; а
мир наш, пут ка
Оцу и истина,
живот и светлост
јесте Христос, и
онај који иде
Његовим стопама
добеће светлост
живота, и достићи
ће живот вечни.
Осим тога, монах се
у молитви назива и
подражателем
Илије и Крститеља,
као начелника
пустињачког
живота; говори се
да ће се он обући у
ангелску
непропадивост и
удостојити да стане

с десне стране
Христа и зачује
блажени глас
Његов: *Ходите,*
благовослови Оца
мојега (Мт 25, 34),
за кога се јереј моли
да га се сви
удостоје.
Узгласивши и
изговоривши
уобичајени
славослов Светој
Тројици рекавши:
мир свима, и
наредивши да
приклоне главе
Господу, као слуге
Његове, да би
задобили благодат
одозго, он се опет
моли Богу да уведе
пострижника у свој
божански и
духовни двор, тј. да
га учини
причасником
својим, приборји
пријатељима својим
и своме збору, да
учини чистима и

узвишенијима од
свега житејског
помисли његове, *да
би се непрестано
сећао будућих
добара
приправљених за
оне који су распели
себе за овај свет
Христа ради.* И
опет возгласно
прославља Бога у
Тројици као
Пастира и
Посетиоца душа
наших: зато што нас
Он и управља на
добро, и својим
промислом
руководи нама.
Затим јереј узима
од ђакона свето
Јеванђеље и говори:
*Ако ко хоће да иде
за мном, нека се
одрекне себе и узме
крст свој и за мном
иде (Лк 9, 23).* И
предлаже му да
узме крст ако је
освештан, а ако

није, пружа му га. А овај, примајући га, поклања се и целива га, показујући тиме да следи Христа и да прима на себе дужност да Га следи. Затим му јереј пружа свећу, као символ светлости коју је посвећеник добио, и у знак да је дужан да води чист живот. Зато му јереј говори речи Спаситеља: *Тако да се свијетли свјетлост ваша пред људима*, и др. (Мт 5, 16). Затим га ставља пред свете двери као онога ко се приближава дверима небеским и ко се измирио са Господом; а посвећеник држи Јеванђеље и упаљену свећу, јер је дужан да живи по

Јеванђељу и чисто,
у славу Бога, који га
је призвао у
чудесну светлост
Своју. Тада,
целивајући
новопостриженог,
ради љубави и
јединства у Христу,
и у знак целивања
Оца небеског, Који
се силно обрадовао
нашавши свога
заблуделог сина, –
јереј стаје покрај
њега, јер је постао
близак Богу. А сва
братија скупа са
оцем
(настојатељем),
држећи у рукама
свеће у знак весеља
и благодати Божје и
радости Ангела,
одлазе, један по
један, целивајући
Јеванђеље и јереја,
који носи икону
Христову и крст
Његов, као и онога
који је примио

образ (монашки), и
поју с весељем у
срцу: *Познајмо,
браћо, силу тајне. У
чему је та сила? У
томе што преблаги
Отац, изишавши у
сусрет, грли
блудног сина, који
од греха хита
очевом дому, и
вративши му
пређашње
достојанство, радује
се и ликује са
вишњим силама,
жртвујући теле
угојено.*

С руског:
Александра
Павловић

